

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 20961
Tarih: 25.08.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/08/2022 15:01
Sayı: E-120.10-1069413

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yayıncılık sektörü ve kitapevlerinin üretim ve satış maliyetleri hakkında; ayrıca özellikle öğrenciler başta olmak üzere tüm kitapseverlerin kitaba kolay erişebilmesi için; yaşanan her türlü yapısal sorunun tespiti ve çözümüne yönelik planlamaların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

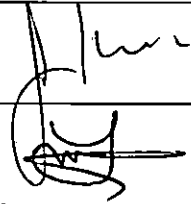
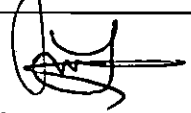
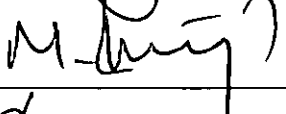
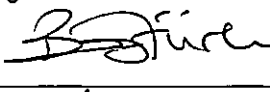
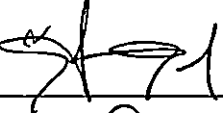
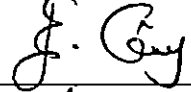
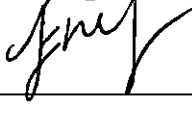
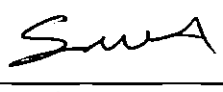
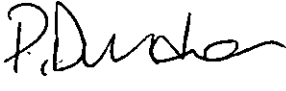
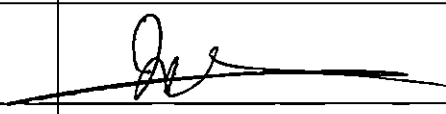
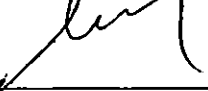
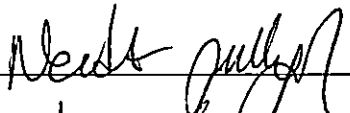
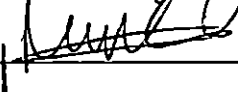
Gerekçe

Özellikle 2020 yılında başlayan Pandemi koşulları ile beraber halihazırda yaşadığımız döviz ve küresel kâğıt krizi, yayıncılık sektörünü ve başta öğrenciler olmak üzere tüm kitapseverleri olumsuz yönde etkilemiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2021 yılında ortalama fiyatı en fazla artan ürün yüzde 168'le kâğıt olmuştur. Türkiye Yayıncılar Birliği'ne göre yılbaşından bu yana kitap kâğıdına yüzde 130 ila 150, birinci hamur kâğıdına ise yüzde 200 ila 250 arasında zam yapılmıştır. Yine son bir yılda ithal kâğıda yüzde 120 zam geldiği bilinmektedir. Son günlerde, basın yoluyla kamuya da yansıyan haberlerde yayıncılar girdi maliyetlerinden dolayı yeni kitap basamayacak noktaya geldiklerini belirtirken; kitapevleri kira ve enerji maliyetlerini ödeyemedikleri için dükkânı kapatmak zorunda kaldıklarını, başta öğrenciler olmak üzere kitapseverler ise son bir yılda yüzde yüzün üzerinde artan kitap fiyatlarından dolayı kitabın kendileri için artık 'lüks tüketim' haline dönüştüğünü ve buna bağlı olarak kitaba ulaşmakta zorlandıklarını dile getirmiştir.

Yazılı kültürün bir aracı olan kitap; kitapevleri, yayınevleri, dağıtımçıları, e-ticaret firmaları, matbaalar, lojistik firmalar gibi endüstriyel parçalarının yanı sıra, kütüphaneler, okullar, üniversiteler, gibi önemli işbirlikleriyle de düşünüldüğünde toplumda kültürel çeşitliliğin korunmasında ve aktarılmasında en önemli paya sahiptir. Oysa bandrol dağıtımı ve satışını yapan YAYFED'in (Yayımcı Meslek Birlikleri Federasyonu) verilerine göre bir önceki yıla oranla kitap üretiminde ancak %1,26 oranında artış yaşanmış ve 438.679.864 adet kitap üretilmiştir. Ayrıca YAYFED verilerine göre 2021 Temmuz ayında 48.109.499 adet kitap üretimi gerçekleşmişken; 2022 Temmuz ayında %39 oranında bir düşüşle 29.216.732 adet kitap üretilmiş ve bu son sekiz yılın en düşük Temmuz ayı üretimi olarak kaydedilmiştir. Bu veriler aynı zamanda 2011 yılından itibaren yayıncılık sektöründe bir önceki yıla göre üretimde yaşanan küçülme ihtimalini ortaya koymaktadır.

Odağında daha çok kitabın bulunduğu yayıncılık sektörü, ekonomik kriz temelli üretim maliyetlerindeki artışa ek olarak bir de kitabın piyasada bir kültür aracı olarak değil, “mal” olarak değerlendiriliyor olmasından kaynaklı sorunlar yaşamaktadır. Piyasalaştırılmış bir mal için geçerli olan tüm kuralların kitap için de geçerli olması yayın dünyasını çok geniş olan mevzuatlarla kısıtlamaktadır. Örneğin aslında Avrupa Birliği’nin bir direktifi olarak tarım ve gıda ürünlerine yönelik yapılan bir yasa değişikliği perakende kitap satışlarını da etkileyen bir değişiklik durumunda olabilmektedir. Öte yandan yine piyasada özellikle Pandemi dolayısıyla e-ticaretin de yaygınlaşmasından sonra baskılı-dijital kitaplar arasında fiyat farkının ciddi boyutta olması, dağıtımçıların hakim duruma geçerek fiyat dikte etmeye başlaması gibi sorunlar yayıncılık sektörünün karşı karşıya kaldığı sorunlardan bazılarıyken; kitabın “mal” olarak değerlendirilmesi sonucu özellikle fiyatlardaki vergi yükünün fazla olması, perakende kitap satış fiyatlarında yaşanan artışlar hem butik veya bağımsız kitapevlerini hem de okuyucuları etkileyen en büyük sorunlar arasındadır.

Tüm bu bilgiler doğrultusunda; kitapların kültürün bir aracı ve lüks tüketim değil; toplumsal kalkınma için gerekli bir üretim nesnesi olarak görüldüğü mevzuat çalışmalarının yapılması, yazar-kitapevi-yayınevi gibi yazılı kültürün öznelere kitap maliyetlerinde ve satışlarında yaşadıkları sorunların giderilmesi, özellikle öğrenciler başta olmak üzere okurların kitaplara kolay erişiminin sağlanması konularında okuma kültürünü besleyecek ve teşvik edecek kamu desteğinin sağlanması amacıyla ivedilikle meclis araştırma komisyonunun kurulması gerekmektedir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SIDIK TAŞ	SİİRT	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	